Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 98. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 24-го ТРАВНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, MAY 24, 1984 No. 98. VOL. XCI.

Відбулося засідання Президії НТША

Ню Йорк. — В суботу, 5-го травня ц.р., відбулося тут, у новому будинку НТШ, кількагодинне засідання Президії НТШ в Америці з участю таких осіб: голова д-р Ярослав Падох, науковий секретар д-р Леонід Рудницький, заступник голови проф. Василь Лев, генеральний секретар Головної Ради НТШ проф. Василь Ленцик, заступник голови проф. Степан Горак, голова Комісії для відзначення ювілею НТШ д-р Роман Осінчук, заступник голови д-р Григор Лужницький, голова Контрольної комісії ред. Іван Кедрин, голова Пресової комісії ред. Антін Драган, дорадник у справах нового дому інж. Роман Рогожа і д-р Володимир Коваль, представник канцелярії, який протоколював.

На вступі д-р Я. Падох згадав померлих вміжчасі ученого проф. д-ра Олександра Архімовича, д-ра Михайла Ваврика, ЧСВВ, і проф. д-ра Івана Лисяка-Рудницького — всі три були дійсними членами НТШ, як теж колишнього довголітнього голову канцелярії й фінансового референта інж. Романа Кобринського та дружину проф. д-ра Лева Софію, і дружину проф. Г. Лужницького Ніну. Присявні пам'ять всіх їх вшанували однохвилинною мовчанкою.

Наради торкалися різних справ: участи в наукових конференціях, видання нових книжок, зокрема нового тому „Записок НТШ", фінансових і господарських. Д-р Я. Падох пред'явив на письмі звіт на вісім машинописних сторінках, окремі звіти склали кожний з приявних.

Прийнято запротоколовані 27 рішень, з яких найважливіші: взяти участь у спільному відзначенні пам'яті Михайла Грушевського науковою конференцією разом з УВАН, Українським Науковим Інститутом Гарвардського Університету, Історичним Товариством та Інститутом ім. Липинського. Праці, читані українською мовою, будуть надруковані в окремому томі „Записок НТШ"; продовжувати заходи для участи у спільному, разом з двома центральними організаціями святкуванні 20-ліття здвигнення пам'ятника Т. Шевченкові у Вашінгтоні; відзначення заплановане на 16-го вересня ц.р.; і взяти участь у загальному українському науковому конгресі, присвяченому 1000-літтю хрищення Руси-України, підготовою такого конгресу займається ректор Українського Вільного Університету у Мюнхені проф. Володимир Янів; вислати туди делегацію, при чому рішено просити репрезентувати НТШ голову НТШ Канади д-ра Богдана Стебельського; взяти участь в цьогорічному конгресі АААСС і затвердити склад делегації НТШ; у цій справі робили заходи проф. С. Горак і проф. Л. Рудницький; взяти участь у Третьому міжнародному конгресі для східньоевропейських і совєтських студій осінню наступного року у Вашінгтоні; у цій справі переговорювано вже з проф. Ігорем Шевченком з Гарвардського університету та проф. Мирославом Лабунькою з Ля Сал коледжу у Філядельфії й іншими ученими; справою активно цікавляться д-р Я. Падох і д-р Л. Рудницький;

(Закінчення на стор. 4)

Президент Реґен підписав закон проти порнографії

Вашінгтон. — Президент Роналд Реґен підписав у понеділок, 21-го травня ц.р. законопроєкт в справі порнографії з використанням дітей, повідомляючи, що головний прокуратор Вілліям Френч Сміт зформує крайову комісію для дослідження згубного впливу порнографії на суспільство.

Під час церемонії в Білому Домі Р. Реґен сказав, що настав найвищий час, щоб вжити заходів проти дитячої порнографії, і при цьому похвалив Конгрес за його підтримку вжитих ним заходів у цьому напрямку. „Немає більш низьких осіб, ніж ті, що знайшли прибуток для себе шляхом зловживання дітей, чи то використовуючи їх у порнографічних матеріялах, чи заохочуючи використовування їх статево шляхом розповсюдження порнографічного матеріялу". Закінчуючи, Президент сказав, що „якщо ми не вживемо всіх заходів, щоб зупинити це (злодіяння) і не охоронятимемо наших дітей, то ми, як суспільство, дуже мало чого варті".

Речник Білого Дому Марлин Фіцвотер пояснив згодом, що крайова комісія концентруватиметься на чотирьох питаннях: жертви порнографії; ефект її на суспільство по відношенні до жінок і дітей, психологічний розвиток дітей, які були втягнуті в порнографію і, нарешті, жахливі злочини, що включають знасилування і статеве знущання над дітьми. До цього речник Департаменту юстиції Роджер Клеґґ додав, що одним із завдань комісії буде підведення підсумків впливу порнографії і її наслідки, починаючи з 1970 року, коли призначена в той час президентом того ж роду комісія зробила заключення, що „порнографія не має вирішального впливу на поведінку". Виявилося, проте, сказав Р. Клеґґ, що прийшов час по-новому подивитися на ці заключення.

В Індії у релігійних сутичках згинуло 107 осіб

Бомбей, Індія. — Індійська армія втрутилася в понеділок, 21-го травня, в боротьбу поміж двома групами населення в дільниці, тут, що є найбільш важливим торговельним і індустріяльним центром Бомбею. Це сталося в четвертий день, відколи поміж двома релігійними групами населення, гіндусами й мусулманами, вибухли криваві сутички, в яких вже за перші дні загинуло 107 осіб, а велика кількість людей є поранені.

Заворушення розпочалися в навколишніх селах, перекинувшись до згаданої дільниці міста. Серед найбільш потерпілих, що залишились без даху над головою, є переважно мусулмани, хоч жертви є по обох боках. Понад 7,000 людей втратили свої житла у вогні, і члени мусулманських родин шукають в спалених і ще тліючих руїнах їхніх домівок хоч дещо з їхньої власности, що ще можна б врятувати.

Ця релігійна сутичка є найбільшою відколи Індія в 1947 році дістала свою незалежність, а коріння її, дуже давні й глибокі, ведуть три століття назад. Релігійні протиріччя дещо були ослабли під англійською окупацією Індії, але відновилися в час, коли Британська Індія стала двома незалежними державами — самою Індією та Пакістаном. Обидві ці країни ставляться з підозрою одна до одної, а мусулманській меншині в Індії, яка становить тільки 10 відсотків населення, приходиться раз-у-раз зазнавати ворожости від подавляючої більшости гіндусів, які ще й тому ненавидять мусулманських горожан Індії, що вони мають вищу життьову стопу в порівнянні з великим бідним масивом населення гіндуської віри.

Дюарте здобув прихильність і перемогу у Вашінґтоні

Вашінгтон. — Новообраний президент Ель Сальвадору Хозе Наполеон Дюарте перебуває тепер з офіційною візитою у З'єднаних Стейтах Америки, переважно у Вашінгтоні. Він веде інтенсивні переговори з президентом Роналдом Реґеном, членами його кабінету і зустрічається із законодавцями в Сенаті і Палаті Репрезентантів і здобув, на думку багатьох політичних спостерігачів, не тільки прихильність у Білому Домі і у Капітолі, але також перемогу, якщо йдеться про уділення дальшої допомоги для Ель Сальвадору ЗСА.

Навіть противник дальшої військової допомоги для Сальвадору спікер Палати Томас О'Нілл заявив, що Дюарте здобув чимало прихильности в Палаті Репрезентантів, а тим самим запевнив собі підтримку в голосуванні над справою допомоги для Ель Сальвадору. Лідер більшости в Сенаті республіканець Говард Бейкер заявив: „Я думаю, що він перший сальвадорець, якого так прихильно приймали в Сенаті ЗСА".

Після розмов у Капітолі Х. Дюарте зустрівся з кореспондентами і провів з ними довшу розмову на тему американсько - сальвадорських відносин тепер і в майбутньому. „Я маю повне довір'я до ваших провідників і до американського народу, — підкреслив Дюарте, — і переконаний, що Конгрес схвалить додаткову допомогу для Ель Сальвадору".

Ніхто вже тепер у Палаті Репрезентантів не сумнівається, що голосування в Конгресі випаде в користь Сальвадору, і про це говорить навіть сам О'Нілл. „Не зважаючи на мою ранішу поставу і опозицію до додаткового схвалення військової допомоги, — сказав спікер Палати, — я думаю, що тепер більшість конгресменів голосуватимуть за прийняттям цього законопроєкту".

Очевидно, гість з Сальвадору мусів пообіцяти Урядові і Конгресові, що він замінить в уряді тих осіб, які були, чи є тепер, пов'язані з так званим „командо смерти" і підтримують екстремістичну політику політичного опонента Роберто д'Буїссона.

Перебування Х. Дюарте у Вашінгтоні залишило в усіх зацікавлених дуже позитивне враження і надію на демократизацію Ель Сальвадору, відмічують кореспонденти.

Президент Р. Реґен з оптимізмом виступив на пресовій конференції

Вашінгтон. — Тут, у понеділок, 22-го травня, о 8-ій годині вечора у Білому Домі відбулася чергова пресова конференція президента Реґена, що трансмітувалася також по радіо та телевізійними мережами країни. Як і звичайно на таких конференціях, вміння Президента комунікуватися з пресовим корпусом було наявне, але були теж помітні нові „напрямні" в запитаннях кореспондентів, так би мовити „політично-передвиборчі", бо це вдруге виступив президент Реґен перед представниками преси, відколи оголосив про свій намір йти на перевибір цієї осени на пост Президента ЗСА.

Головні запитання торкалися трьох найважливіших справ: перша — евентуального втручання американських збройних сил в обшир Перської затоки в зв'язку з атаками Ірану на нафтоналивні кораблі в міжнародних морських водах; друга — небезпеки для американських міст від збільшеного числа совєтських підводних човнів з атомовими стрільнами вздовж побережжя ЗСА — зі сходу (Атлантичний океан) і заходу (Тихий океан), третя — справа Центральної Америки і ймовірного збройного заанґажування військ ЗСА в боротьбу країн Центральної Америки з лівими-партизанами, підтримуваними Кубою, Нікараґуа, а отже й совєтами.

На всі ці питання Президент дав заспокійливі відповіді, бо для тривоги американцям немає підстав. В просторі Перської затоки, — казав Президент, — є всі вигляди, що ті шість арабських країн, які там розташовані і яким найбільше докучає війна їхніх сусідів Іраку й Ірану поміж собою, самі дадуть собі раду з загрозою з боку агресивного Ірану.

Заспокоював також Президент стурбованих кореспондентів і щодо совєтських погроз і нещодавно збільшеного числа підводних човнів навколо ЗСА, кажучи, що в тому нема нічого нового, бо підводні совєтські човни були тут і раніше, хоч цей раз совєти роблять цю справу голосною. Все це свідчить про те, що їм бажається якось впливати на

(Закінчення на ст. 3)

Передвиборча гарячка в ЗСА зростає

Вашінгтон. — Після двох останніх передвиборів в Ореґоні і Небрасці і здобуття додаткових 45 делегатів, другий з черги кандидат на президента сенатор з Кольорадо Ґері Ґарт почав серйозно думати про номінацію Демократичної партії під час Конвенції в половині липня ц.р., а головно почав міняти свою тактику і до певної міри виясновати виборцям свою політичну, оборонну й економічну програму.

Співробітники Ґ. Ґарта і керівник його виборчої кампанії Олівер Генкел, які плянують тактику і передвиборчу стратеґію свого кандидата, свідомі того, що на конику фразеолоґії і пустословних обіцянок вони далеко не заїдуть. В Каліфорнії, Ню Джерзі, Ню Мексіко, Південній Дакоті і Західній Вірджінії співробітники Ґарта мають в пляні виступити з цілком новими речами, які повинні заскочити передового демократичного кандидата, колишнього віцепрезидента Волтера Мондейла, а заразом переконати виборців, що Ґ. Ґарт є більш ефективним кандидатом і має більші вигляди перемогти президента Роналда Реґена.

В. Мондейл, який все ще домінує щодо кількости делегатів над двома іншими кандидатами, продовжує твердити, що він вже майже має на руках номінацію Демократичної партії, хоч вже зрезиґнував з ранішого твердження, що ще до Конвенції він здобуде вимагану кількість делегатів 1,967 потрібних для номінації в першому голосуванні. Уклад сил представляється тепер менш-більш так: В. Мондейл здобув досі 1,564 делегатів, Ґ. Ґарт 941 і Джессі Джексон 291. Незалежних делегатів є 354 й номінованих губернаторами 58. Ґарт переконаний, що після 5-го червня він зрівняється числом делегатів з Мондейлом, або принаймні не буде далеко позаду. Отже все залежатиме від неопреділених делегатів і політичного потягнення Дж. Джексона. Політичні спостерігачі погоджуються, що змагання до Конвенції між кандидатами будуть цікавими.

Плянують конференцію молоді у Вашінґтоні

Вашінгтон. — Українська Національна Інформативна Служба подає до відома, що в днях 8-9-10 червня 1984 року тут відбудеться конференція молоді, яку влаштовує Український Конгресовий Комітет Америки разом з Об'єднаним Американським комітетом балтицьких народів. Ціллю конференції є познайомити молодь з політикою й практичною діяльністю американського Уряду та представити молоді можливості праці в урядових установах. В програму конференції входять відвідини Білого Дому, лекції і семінари урядових працівників і членів Конгресу.

За ближчими інформаціями та порадами треба звертатися до УНІС у Вашінгтоні.

В конференції візьмуть участь крім української молоді також представники інших народів, у тому поневолених Москвою.

З успіхом проходить посмертна виставка М. Неділка

Ню Йорк. — В неділю, 20-го травня ц.р., тут в ґалерії Об'єднання Мистців Українців в Америці, відкрилась виставка образів передчасно померлого визначного мистця Миколи Неділка.

Хоч у тому самому часі на 7-ій вулиці в Ню Йорку відбувся традиційний Фестиваль і в недалекій домівці Союзу Українок його 64-ий Відділ мав своє післявеликоднє Свячене, обидві залі ґалерії ОМУА були в часі відкриття виставки вщерть повні. Офіційно відкрив виставку голова ОМУА скульптор Михайло Черешньовський, слово про М. Неділка виголосив інж. Іван Кедрин, приятель померлого мистця.

Виставка охоплює 54 образи — всі олії-пейзажі, „мертві природи" та квіти. Всі образи — у прикметному М. Неділкові стилі — барвисті, сяючі кольорами, бо М. Неділко — стовідсотковий кольорист, для якого комбінації кольорів заступали тематику. Проте вони далекі від абстрактних чи безпредметних „ребусів" всі надзвичайно естетичні і тому й зараз у першому дні багато образів розкуплено. Виставка відбулася зокрема у зв'язку з появою люксусово виданої монографії М. Неділка під редакцією Богдана Певного та з найбільшою заслугою також кольориста Ярослава Вижницького, який багато експонатів мусів реставрувати. Фірму дала УВАН. Гості майже всі щойно випущені з друку примірники монографії (25 дол.) розкупили. Приявна на виставці вдова по М. Неділкові Оксана зворушливо дякувала всім, що причинилися до видання монографії і влаштування виставки.

Між присутніми була по-

(Закінчення на ст. 3)

А. Оленська-Петришин здобуває славу в Европі

Під час відкриття виставки (зліва): консул П. Джакобі, А. Оленська-Петришин і Ґ. Де Ґрев.

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Л. Волянська). — Відома українська малярка і мистецтвознавець Аркадія Оленська-Петришин знову здобула визначний успіх на одному з престижевих европейських форумів — у Антверпені, Голляндія, де якраз експонувалися незвичайні „Кактуси" мисткині на її самостійній образотворчій 38-денній виставці, що розпочалася там з 13-го квітня, а закінчилася в неділю, 20-го травня. А тепер її чекає другий великий успіх — відкриття цієї ж виставки „Кактусів" у сусідній з Голляндією країні — Бельгії в Брюсселі, де виставка розпічнеться в четвер, 24-го травня, і продовжуватиметься 31 день, до суботи 23-го червня включно.

Про вже досягнений успіх в Голляндії і про другий, що якраз настає в Бельгії, прийшла до редакції „Свободи" розповісти членам редакції щоденника сама мисткиня, принісши зі собою прецікаві спогади про щойно відбуту поїздку до славної „старої Европи", де вона була на урочистому відкритті своєї виставки й познайомилася з цілою плеядою визначних чужинців, аматорів і знавців мистецтва, і де її тепло, як представницю американського і українського малярства, вітав консул ЗСА Пітер Джакобі у виповненій добірною публікою елеґантній і великій залі головного будинку фірми Брітіш Петролеум, господаря виставки. Тут же привітав українську мисткиню, представницю молодшого покоління українських образотворчих мистців, президент цієї світової фірми „ВР" Дж. Де Ґрев.

На розмові передала А. Оленська-Петришин редакції щоденника багатокольоровий каталог, виготовлений спонзорами її виставки, з докладними даними про її творчість і з прегарними ілюстраціями. Інформативний текст подано в Каталозі у двох мовах — голляндській та французькій; є тут біографія й портрет нашої гарної артистки-художниці. Дві мови каталогу пояснюються тим, що він обслуговуватиме обидві виставки мисткині; в Голляндії і в Бельгії господарем виставок є фірма „ВР", яка у своєму чартері, як і інші світові корпорації, має за завдання „сприяти розвиткові культури в різних ділянках вияву людського духу". Ця фірма з великим вдоволенням презентувала глядачам Голляндії для них до того незнайому мистецьку силу, незвичайно цікаву і її талантом і тематикою творчости: тут А. Оленська-Петришин виступала як речниця американської фльори — американського південно-західнього пустельного рослин-

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

СОВЄТСЬКА ВІДМОВА БРАТИ участь в Олімпіяді в Лос Анджелесі викликала хвилю побоювань у Сеулі, в Південній Кореї, де мають відбутися наступні Олімпійські Ігри в 1988 році. Південна Корея, яка вже протягом останніх трьох років вкладає дуже багато ресурсів, щоб її Олімпіяда була на найвищому рівні та щоб в ній брали участь всі спортовці світу, включно з спортовцями комуністичних країн, побоюється подібного стану, що панує в світі тепер — пізніше на її Олімпіяді. Офіційні чинники сумніваються, чи буде Олімпіяда '88 справді міжнародною, в якій не буде бойкоту ні з боку країн вільного світу, ні з боку країн совєтського бльоку.

З ДУБЛІНУ В ІРЛЯНДІЇ наспіли вістки, що шість протинуклеарних груп в цьому місті плянують протестні демонстрації проти приїзду президента Реґена з офіційними чотириденними відвідинами до Дубліну, що розпочинаються 1-го червня. Ці групи заповіли протестні марші, пікетування і спалюванню університетських дипломів, — заповіли керівники цих ірляндських „пісніків" у понеділок, 21-го травня.

КОЛЮМБІЯ МАЄ ПОДВІЙНУ ПРОБЛЕМУ: ліві повстанські групи, які підривають стабільність у країні вже на протязі 20 останніх років, і значно „недавнішу" проблему — контрабанду наркотиків з Колюмбії до Північної Америки. Обидва ці лиха, хоч пов'язані поміж собою (мультибільйонові заробітки торгівців наркотиків часто-густо фінансують ліву партизанку, а ліві партизани поборюють уряд в Боготі, столиці Колюмбії, щоб полегшувати і собі й контрабандистам здійснювати в країні свої цілі), буде поборювати уряд Колюмбії окремо, — сказав президент Белізаріо Бетанкур, продовжуючи його заходи добитися перемир'я з лівицею, щоб могти впоратися з контрабандою перше.

ПРЕЗИДЕНТ-ЕЛЕКТ Сальвадору Хозе Наполеон Дуарте, перебуваючи тепер на відвідинах у ЗСА, обіцяв, що він ніколи не проситиме Америку про пряму мілітарну допомогу військом, але він звернувся в той сам час до Конґресу з гарячим проханням ухвалити більшу грошову допомогу для його країни тепер, але без понижуючих для сальвадорців передумов. Інавґурація цього нововибраного президента відбудеться 1-го червня.

НОВИЙ ІТАЛІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Сандро Пертіні зложив свою першу офіційну візиту Папі Іванові Павлові II у Ватикані в понеділок, 21-го травня. Обидва вони щоправда зустрічалися вже й перед тим, але неофіційно.

ОДНА ТИСЯЧА АМЕРИКАНСЬКИХ вояків-армійців і летунських військових в Гондурасі приєдналися до 1,800 вояків-гондурасців та 1,300 сальвадорців для військових вправ у середу, 23-го травня, для одномісячних вправ, щоб вправлятися переважно у веденні протипартизанських дій. Рішення відбути такі спільні вишколи в поборюванні лівої партизанки в цих теренах свідчить про те, що Америка не залишить напризволяще країни Центральної Америки, — кажуть речники Пентаґону.

У МАНІЛІ НА ФІЛІППІНАХ ведеться тепер переслухання в справі смерти опозиційного лідера Беніто С. Акіньо, який загинув 21-го серпня минулого року від пострілу атентатчика на летовищі в Манілі, коли повернувся якраз з вигнання додому з Америки, щоб вести опозицію в парляменті для демократизації країни. Він був головним противником одноособової влади президента Маркоса. Б.С.Акінья в день повороту охороняли тоді п'ять охоронців, що їх тепер покликав суд. В цих переслуханнях охоронці твердять, що смерть сталася не з їх вини, бо стріляв, мовляв, комуністичний аґент, щоб викликати заворушення в країні. Цього здогадного аґента застрелено на місці злочину. Але опозиція обвинувачує уряд Маркоса в смерті Б.С.Акінья. Тепер суд має винести своє рішення в цій справі, хоч це не легка справа. Наприклад, є несподіваний звукозапис з летовища під час того фатального випадку. В цьому незалежному записі з'явилася третя фраза: „Забий його!", коли поліціянти пригадують собі, що тоді пролунали було на летовищі з юрби лише два оклики: „Ось він!" і „Я зроблю це!", а не було третього. Досі є думка, що цей звукозапис міг бути підроблений. В кожному разі, якщо комуніст дійсно стріляв у Б.С. Акінья з метою захитати політичною стабільністю країни, — то він свого досягнув, бо на Філіппінах почалася цивільна колотнеча.

В АМЕРИЦІ

ПОШИРЕННЯ ВІЙНИ в Перській затоці, в наслідок чого піднялися ціни на нафту і збільшилося затурбовання щодо запасів оливи, не відбилося, проте, на цінах газоліни в ЗСА. Запаси газоліни тут збільшилися і очікується навіть зниження цін на неї.

ЧЛЕНИ КОНҐРЕСУ І РЕЧНИКИ організацій в питаннях охорони здоров'я повідомили у вівторок, 22 травня, що сильніша пересторога на пачках цигарок про шкоду для здоров'я від курення знаходиться тепер у процесі схвалення Конгресом. Новий напис на пачках і під час оголошень у пресі звертатиме увагу на те, що курення може викликати рак легенів, хворобу серця, емфізему і спричинити всілякі комплікації у вагітних жінок.

У СЕРЕДУ, 30-ГО ТРАВНЯ, очікується незвичайне і рідке затемнення сонця, коли ніби діямантове намисто оповиватиме темний місяць, коли він пропливатиме безпосередньо перед сонцем. Подивляти це драматичне видовище „бриліянтового намиста", що триватиме кілька секунд, можна буде найкраще впродовж тонкої смуги від Луїзіяни до Вірджінії. Спостерігачі цього явища у Ню Йорку не побачать „намиста". Часткове затемнення сонця почнеться у Ню Йорку о год. 11:45 ранку. В год. 12:55 по полудні буде затемнене на 92 відсотки, і місто купатиметься в помаранчовому світлі.

ВИДАТНИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ психолог Ричард Дейвидсон заявив, що вперше знайдено можливість об'єктивного виміру глибини людських емоцій в найменших подробицях та їх важливої дії на людський організм.

ГОЛОВА БЮРА У СПРАВАХ молоді в місті Ню Йорку Дейвид Р. Джовнс запропонував пообідню шкільну програму для дітей дитячих садочків у публічних школах міста. Згідно з цією пропозицією, години занять у 60-ох міських школах будуть продовжені до 6-ої вечора, щоб, мовляв, облегшити долю працюючих матерів, чи то батьків. Плян його зустрів ентузіястичну підтримку в міській раді фінансів. Якщо плян цей буде одобрений, то малі діти перебуватимуть у садочках від 8:30 ранку до 6-ої год. вечора, починаючи від вересня 1984 року. Справа ця знайшла відгук в Ню Джерзі, де залунали голоси, що подібну систему варто б завести і в цьому стейті.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription, 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Знову загроза війни за нафту

В останніх тижнях центр міжнародної уваги перенісся з Близького Сходу, від хронічної ізраїльсько-арабської ворожнечі та братовбивчої громадянської війни арабів проти арабів в Лівані, далі на схід, в обшир Перської затоки. Йдеться про драматичний зворот у близько чотирирічній війні між Іраком і Іраном. Кожна з цих країн намагалася і далі намагається знищити нафтові джерела, на які вони багаті. Ця близько чотирилітня війна коштує обом тим країнам уже кругло 50,000 вбитих, не рахуючи сотень тисяч ранених і більйонових втрат у народному господарстві. Теперішня зміна у цій нібито льокальній війні настала з хвилиною, коли Іран загрозив, що він замкне протоку Шатт ель-Араб, перервавши таким чином вільну мореплавбу — в даному випадку вненможлививши експорт нафти морським шляхом. У минулому тижні затонув понад 20,000-тонний корабель від бомби, скиненої Іраном. Взагалі вже пошкоджено сім нафтоналивних кораблів. Іран є в посіданні протоки Шатт ель-Араб і Гормуз, через яку переливає коло 20 відсотків руди для західньоевропейських країн і для Японії. Президент Реґен вже давно заявив, що вільний світ „не буде байдуже придивлятися" якщо настане загроза для вільної мореплавби з цього нафтового басейну, яким є країни навколо Перської затоки.

Сама Америка безпосередньо не потребує цієї нафти. Вона має велетенські стратегічні запаси, якими може ще допомагати Японії. Америка має власну нафту (Тексас) та імпортує нафту з Венесуелі, що їй виплачується, бо американські робітники в нафтовому промислі високоплатні. Але Західня Европа — Великобританія, Франція, Західня Німеччина та Японія не єсилі обійтись без імпорту середньосхідньої нафти, — з Ірану, Іраку, Савдійської Арабії, Кувайту й Еміратів, положених над Перською затокою. Американський Уряд заявив готовість дати летунську охорону нафтоналивним кораблям, які плистимуть у цьому воєнному обширі. Покищо всі арабські країни, продуценти нафти, не прийняли американської пропозиції, заявивши, що вони самі обороняться від напасників. Практично — ідеться про ворожий Заходові Іран, в якому після упадку союзної з Америкою монархії настав ворожий Америці й цілому Заходові теократичний режим під диктаторським проводом фанатика аятолла Хомейні.

Арабські країни, зорганізовані в Лізі арабських держав, перевели вже кілька надзвичайних нарад і вони звернулися до Ради Безпеки ОН з просьбою запевнити безпеку їхніх морських шляхів. Тому, що в Раді Безпеки, право „вето" має Совєтський Союз, то згори можна передбачити, що Рада Безпеки, яка ані разу не зуміла конструктивно розв'язати якусь поважну міжнародну кризу, і в даному випадку реальної допомоги арабам не дасть. Адже Совєтський Союз одідичив від царського російського режиму легендарний заповіт Петра Першого — змагати до заволодіння Перською затокою. Звідсіль і вся ворожнеча СССР проти Ізраїля, який є теж наче заставою на тому історичному шляху російського імперіялізму.

І тому й американська закордонна політика не заінтересована в нафті, а в недопущенні Совєтського Союзу, щоб він не використав нагоди — ворожнечі між Іраком і Іраном — для власного встрявання у цей конфлікт. Ціль СССР — заволодіти морським шляхом, яким пливе потрібне Західній Европі пальне, бо таким чином вся західня економіка опинилась би під контролею Совєтського Союзу.

Тому саме Америка стоїть у постійному тісному контакті зі своїми союзниками з НАТО, безпосередньо зацікавленими в тому, щоб не було труднощів в отримуванні нафти від її середньосхідних продуцентів. Америка не встряватиме сама на власну руку в той середньосхідній конфлікт. Але не залишиться невтральною, якщо Великобританія і Франція та Японія, які розпоряджають поважними морськими і летунськими силами, рішать покласти край колотнечі, яка загрожує їм втратою пального, без якого неможлива вся економіка їх країн. Саме на цю тему появилися в останніх днях пречисленні коментарі в американських часописах. Реґен і державний секретар Шулц мають стовідсоткову рацію, коли твердять, що закордонна політика повинна — мусить — бути двопартійною. Нема місця для передвиборчої демагогії, якщо йдеться про таку справу, як совєтський імперіялізм чи фанатизм тих місцевих диктаторських кациків, які загрожують вільному світові — його вільній торгівлі.

Ярослав Курдидик

ВІЙНА ЗА ПРЕСТИЖ І ЗА НЕПОСТУПЛИВІСТЬ

Основна зміна у війні між Іраком та Іраном заіснувала на прикінці 1983 року, коли то Ірак затопив був грецький вантажний корабель „Антігона". А після цього випадку Ірак уже почав нищити майже один за одним деякі міжнародні танкери, які запливали до острова Кгарг, де міститься головний нафтовий термінал Ірану, Бондар Хомейні. Для бомбардування, Ірак почав вживати доставлені йому Францією, надзвичайно прецизні ракети типу „Ексон", що їх можна вистрілювати із джетового бомбовика Супер Етендар або із окремо побудованого для цього призначення, супер-гелікоптера „Фрельон".

Уміжчасі Ірак проголосив, що він знищив сім вантажних кораблів, в тому числі чотири більші танкери, та зістрілив п'ять іранських бойових літаків. Ірак і в дальшому погрожує, що, доставленими йому французькими бомбовиками Супер Етендар, він затопить кожний корабель, який поважиться заплисти у північний кінець затоки. А Іран у свою чергу загрозив, що у відплату за іракське бомбардування, він замкне Гормузьку протоку.

Тож ми якраз є свідками, що Іран розпочав бойові акції, у яких іранські нищівні бомбовики пошкодили, або затопили танкери Савдійської Арабії і Кувайту — неначебто у прямій відплаті за те, що вони ввесь час дуже помітно допомагали фінансово Іракові у війні проти Ірану.

Мимохіть так і насовується питання, що саме підсилює постійно цю напружену ситуацію між цими двома країнами, де на будь-яку злагоду, аж ніяк не заноситься? У відповідь на це питання, можна найти найрізноріднішi інтерпретації, але між ними, чи не найавторитетніше — це заяви військовиків.

Міжнародні мілітарні аналітики заявляють, що президент Іраку Саддам Гуссейн розпочав війну, але не був у силі, ані перемогти Ірану, ані теж примусити його до будь-яких переговорів. А з другого боку, непоступний аятолла Хомейні вирішив, що він мусить за всяку ціну „стерти з лиця землі сатану Гусейна" — але втративши досі коло 250,000 вбитими і пораненими, не зміг заволодіти територією Іраку, або приневолити його до безумовної капітуляції.

Доведений до розпачу дотогочасними невдачами, теперішній фанатичний володар Ірану аятолла Хомейні, намагається створити таке положення, щоб вдарити ним по тих усіх арабських державах, які і надалі ще допомагають Іракові.

У зв'язку з такою ситуацією, Вашінгтон найшовся у досить клопітливому положенні, бо досі він займав таке становище, яке у першу чергу не сприяло продовжуванню цієї безглуздої війни, що триває уже четвертий рік. Але одночасно уміжчасі Адміністрація президента Реґена намагалася вплинути і переконати „всі арабські нафтові держави", що вони завжди можуть звернутися за допомогою до ЗСА, а зокрема в тому випадку, якщо б Іран поважився замкнути Перську затоку.

У випадку такої неминучої кризової конечности Уряд ЗСА суґерує, щоб т. зв. Кооперативний консультативний союз що складається із шістьох націй Перської затоки, звернувся до ЗСА за мілітарною інтервенцією, так само подібно, як це вчинили Організація східніх Карайбських держав, напередодні інвазії Гренади.

На добавок, між іншим, ще існує т. зв. генеральне домовлення із державами з Перської затоки, що у випадку дійсно поважної загрози, не лишень ЗСА, але й теж европейські держави погоджуються допомогти, щоб ця затока мала свобідний доступ для усіх, без вийнятку фльот світу.

Мілітарні стратегічні експерти твердять і підкреслюють, що у випадку, якщо б Іран намагався заблокувати затоку, то це не легка, а скомплікована проблема. Насамперед слід мати на увазі, що того роду блокада матиме дуже драстичні наслідки, особливо коли зважити, що перський нафтодобувний обшир, доставляє дві п'яті всього родовищ для індустріяльного світу.

І тому теж Вашінгтон і всі його союзники мусять дуже серйозно розглядати і брати до уваги всі евентуальні можливості і їхні наслідки. На простій мові це означає, що майбутні оборонці цього обширу мусять мати підготовану таку мілітарну силу, яка зможе втримувати відкритою Перську затоку. Водночас їм треба політично підготовляти світову опінію, щоб у випадку неодмінности — може довестися і вжити цю їхню військову силу.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ОДИН ЖИВИЙ

У щоденнику „Свобода" з 8-го травня ц. р. появився допис п. н. „Вісті з осередку св. Андрія в Порт-Мінерал Спринг", авторства д-ра Володимира Е. Голіяна.

Звітуючи про доповідь д-ра інж. Степана Тисовського про студії у славній Гірничій Академії в Леобені, Австрія, автор доповіді подає, що у цій школі навчалося 42 українці, з яких сьогодні залишилося лише два, а саме інж. С. Тисовський та інж. І. Янович. Дозволю собі спростувати це твердження тому, що ще живе третій український, випускник цієї славної Гірничої Академії, а це інж. Богдан Патрило, що тепер перебуває у Польщі.

Мґр Ольга Патрило-Мороз

Сентрал Айсліп, Н. Й.

„ЗАДУРМАНЕННЯ АВТОРИТАРНИМИ ІДЕЯМИ"

Микола Бараболяк у статті „Пекін важливий і для нас" („Свобода" з 12-го травня ц. р.) неприхильно говорить про Чіянг Кайшека, про „його синка" та про 2 мільйони протикомуністичних китайців, що переселилися на Формозу, де населення є теж китайського походження. Автор пише що Чіянг Кайшек був колись, „а нині його синок, задурманені авторитарними ідеями, жили ілюзіями, що відвоюють Китай...", що Чіянг Кайшек „застосував до тайванців дуже жорстокі методи тоталітарної системи" тощо.

Читаючи статтю М. Бараболяка, зауважуємо деяку співзвучність з ультра-ліберальною американською пресою, яка безнастанно нападає на „тоталітарні", „диктаторські", і „репресійні", „брутальні" режими у Чіле, Ель Сальвадорі, Південній Кореї, Філіппінах, недавно в Арґентині, які всі є протикомуністичні, але із симпатією або бодай дуже толерантно говорить про такі режими, як у Нікараґуа, Кубі чи у Совєтському Союзі, які є без порівняння більш тоталітарні і брутальні, як вищезгадані протикомуністичні режими.

Та навіть ця про-лівацька американська преса не пише нічого про будь-які тоталітарні репресії на Формозі.

Не можна мати претенсій до „Свободи", що помістила статтю М. Бараболяка. Навпаки, нам треба преси, яка містить різні, навіть дуже контроверсійні статті. Та треба дуже дивуватися М. Бараболякові, для якого „ілюзії", що колись вдасться відвоювати від червоних варварів рідну країну, це — „задурманення авторитарними ідеями".

Ярослав Татомир

Левіттавн, Па

Олександер Домбровський

ЗГАДУЮЧИ ІВАНА ЛИСЯКА-РУДНИЦЬКОГО

Перед кількома тижнями світ вільної української, історичної науки зазнав нової втрати, бо у відносно молодому ще віці несподівано відійшов у Вічність наш видатний історик, проф. д-р Іван Лисяк-Рудницький, між іншим дійсний член Українського Історичного Товариства й співробітник „Українського Історика". Якраз тепер св. п. д-р І. Лисяк-Рудницький опрацював листи, що їх до нього писав наш найдійний, молодий історик Павло Грицак, який помер у дуже молодому віці. Згадані листи мали бути опубліковані на сторінках „Українського Історика". На жаль, І. Лисякові-Рудницькому не довелося закінчити цю працю. П'ятдесяті й шістдесяті роки науковця — це, мабуть, найбільш плідний час для науково-дослідно-видавничої діяльности. Це час, коли людина при змозі набуття повного знання з начитаної літератури предмету й при здобутому науковому досвіді стає зрілим науковцем з можливостями залишення тривалого досягнення у скарбниці людського духа. Іван Лисяк-Рудницький міг ще не одне зробити, якби був дожив до пізнішого віку.

Немає сумніву, що біобібліографічні дані про Покійного увіковічняться на сторінках анналів нашого культурно-політичного життя. Забагато слідів залишив він по собі, зокрема на шляху наших намагань дати об'єктивно-наукові підвалини для української справи на світовій торговиці політичних митарств. Іван Лисяк-Рудницький — інтелігентний і начитаний тип науковця й заразом здібного публіциста з особливим нахилом до політичних наук та питомими йому тенденціями найти компроміс між модерним українським націоналізмом — державництвом із другого боку світоглядовою доменою ліберальних ідей і концепцій так всенаціонального, як і універсально-світового маштабу, многогранна постать науково-публіцистично-ідеологічного аспекту — залишиться вдячним об'єктом студій для майбутнього дослідника не лише з історичному, але й світоглядово-психологічному підході до монографічного насвітлення його життя й діяльности. До його плюсів належало й те, що не мав у собі загумінково-галицького комплексу з психологічними ремаментами проблеми „ми й ви", лише був українцем соборницького настановлення. І. Лисяк-Рудницький держався свого рідного, співпрацював зі світом вільної української науки, але при тому всьому мав нахил і здібність „пробивати собі вікно у світ", був зделкерованим противником політики наукового гетто й іронізував з тих, які, находячися фізично на північно-американському континенті, все таки блукають своїм носталгійним духом по бруку київського Хрещатика, чи Руської вулиці у Львові та в своїй тузі за Батьківщиною духово роздвоюються між Україною й з другого боку — Новим Світом, тобто місцями нового поселення. В даному випадку І. Лисяк-Рудницький вмів далеко краще пристосуватися до нових обставин на еміграції. В тому аспекті не було належного зрозуміння між д-ром І. Лисяком-Рудницьким і з другого боку — науковцями старшого покоління, яких він називав жартівливо „пенсіонерами", а йому в свою чергу пришпилювали, мабуть, не зовсім правильно тенденції космополітизму. Він був реалістом не лише в політиці, але й у житті й науці, не допускаючи до науки патріотичних тенденцій і романтизму. Це все в порядку.

Але негуючи патріотичні тенденції в науці, він рівночасно доходив іноді до екстремних виявів переборщення „об'єктивізму" зі шкодою для української правди. Ми маємо тут на увазі питання про походження Київської Русі. Д-р І. Лисяк-Рудницький, принайменше давніше (тому 15-20 років), схилявся до концепції спільности історичної традиції Київської Русі для усіх трьох східньоевропейських народів. Можливо, що пізніше той його погляд еволюціонував у напрямі української історичної правди, в останніх бо часах він не наголошував згаданої концепції, яка в загальному покривається у даному випадку з позиціями підсовєтської науки. Автор цих рядків приходилося полемізувати з д-ром І. Лисяком-Рудницьким відносно цього питання на одній з Наукових Конференцій УВАН у Ню Йорку, при чому він обстоював свою тезу спільности історичних традицій Київської Русі в користь московсько-російського чинника. Це, мабуть, найбільш впадаюча в очі „Ахіллева п'ята" його наукової діяльности. Але були й світла на шляху його наукової діяльности. Він мав особливий нахил до опрацьовування епістолографічних публікацій, тобто листування між діячами української культури, що виконував солідно з додатком науково-публіцистичного коментаря. Іван Лисяк—Рудницький звичайно говорив так, як думав — не кривив душею навіть тоді, як помилявся. Він умів держати перо в руці й був рівночасно здібним публіцистом.

У моїй пам'яті збереглося кілька особливих моментів з життя І. Лисяка-Рудницького, цікавих якраз тим, що походять з його дитячих і вчасно хлоп'ячих літ. Думаю, що, до речі, буде згадати про них. З д-ром І. Лисяком-Рудницьким стрінувся я вперше, коли йому було вісімдев'ять років, а мені якраз після вакацій добігало у вересні 15 років. Був 1919 рік — вакаційний час. У тому ж році я поїхав на пластову оселю новиків до Підлютого. Оселя находилась якраз над річкою Лімницею, а по другому боці за насипом з вузькоторовою залізницею пишалася мит-

(Продовження на стор. 3)

ДОПОВНЕННЯ ДО 10-ЛІТТЯ КРЕДИТІВКИ В ПІТСБУРЗІ

„Свобода" з 6-го квітня ц. р. помістила допис голови Управи Централі Українських Кооператив Америки (ЦУКА) інж. Дмитра Григорчука про „Десятиліття Кредитової Кооперативи в Пітсбурзі", в якій автор подає історію цієї молодої фінансової установи. Ми є вдячні ЦУКА за її моральну та організаційну допомогу, а зокрема її голові, який майже від початку цікавився нашою установою та її активно допомагав. Від нашої дирекції я хочу виявити малі недоліки в цьому дописі та його дещо доповнити.

Нашим фінансовим референтом є Петро Нейбер (подано Найдер), а колишнім головою Українського Клюбу, що є власником Українського Дому був бл. п. Михайло Майнош (подано Майкош). До найбільш активних членів Управи треба ще додати заступника голови дирекції Михайла Барана, рекордову секретарку та директора Тайсу Корчинську, як теж довголітніх директорів і співпрацівників Миколу Сивого, Стефана Вачека і Григорія Шараневича. Окреме признання треба дати керівникові бюра, Ярославові Годованцеві, який теж провадить секцію молоді і студентів. Молодий Евген Манастирський активно працює як член контрольної комісії спільно із Теодором Сивим. Треба відмітити, що Евген є сином бл. п. Честера Манастирського, основника кредитівки та першого голови Контрольної комісії. Правні поради дає безкоштовно адвокат Маріон Попіль.

У неділю, 25-го березня ц. р., Кредитівка святочно відзначила своє 10-річчя бенкетом у залі при церкві св. Юра з участю майже 300 членів та гостей з усіх частин західньої Пенсильванії. Головним промовцем був інж. Дмитро Григорчук, який висловив признання

(Продовження на стор. 3)

„Листи читачів" повинні бути не довгі, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реаґувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі висловн.

Ярослав Падох

СПОМИНИ ПРО МИКОЛУ НЕДІЛКА

(У п'ятиріччя смерти)

III

В цій околиці Микола поза нами нажив чимало приятелів, зокрема молоде й дуже життєво-спосібне подружжя колишнього галицького поважного купця Осипа й адвокатської секретарки Стефанії Дибів. Вони в часі потреби, зокрема після того, як ми й чимало інших виїхали до американської окупаційної зони, ставали обоїм Неділкам у частій пригоді. В домі С. Диби, чоловік якої передчасно помер (за другим чоловіком Ценко), слід шукати чи не найбільше число картин Миколи з того періоду часу.

Виїхавши швидко до Мюнхену на поклик Українського Вільного Університету, доцентом якого, а згодом професором я був від раннього 1940 року, ми з дружиною на довгий час втратили зв'язок з Неділками, які в 1948 році вимігрували до Арґентини.

Втреті зійшлися наші життєві дороги в Ню Йорку. По довгих роках без ніякого зв'язку, Микола відпитав нас і ми з того часу втримували листування перервані взаємини й затирали сліди довголітнього відчуження. Ми вивідали від нього, що його давній страх перед людоловами, який нерозважно спонукав його передчасно, не дожидаючи сподіваного переселення до Америки, виеміґрувати скоріше до Арґентини, не покинув його навіть там. Вічні неспокої, в цьому комуністичнім цій країні не переставали його хвилювати, й це вплинуло на його постанову наново еміґрувати. Хоч не було в Неділків великих гараздів в Арґентині, то все ж таки повелося їм влаштувати життя, вибудувати пристойну хату й Микола став жити з мистецтва. Тим-то рішитися по 13-ти роках знову еміґрувати з як-не-як стабілізованого життя, й починати жити наново від фізичної праці й вивчування чужої, зовсім чужої, мови, не було легко.

Ми врадувалися нашим новим сусідством із Неділками й скоро, на основі нашого т. зв. афідавіту, вони в 1961 році прибули до нюйоркського порту. Приїхали окремо; спершу Оксана, а декілька місяців пізніше, Микола. Він продавав хату, а Оксана приготовляла нове мешкання, на Десятій вулиці, в сусідстві з нами. Зчасом вони стали жити в домі при українській Другій авеню у близьким сусідстві з М. Морозом і С. Литвиненком, звідки згодом перенеслися до місцевости Глен Ков, оподаль Ню Йорку.

Радість зустрічі з Миколою негайно спинила несподівана, важка атака астми, на яку він здавна хворів. Після спільної вечері в їх новім мешканні, коли ми відійшли до дому, пані Оксана викликала нас, мовляв, Миколі стало недобре. Ми застали його в дивній позиції; на колінах з руками піднесеними вгору, як для молитви чи для прогулу. Мабуть це облегшувало його дихання. Микола ніколи не вилікувався з цієї недуги, яка, мабуть, була бодай частинно спричинена його алергією — важко подумати — але до фарби! Бувало, малюючи над потоком коло Союзівки, він повертав палітру в сторону вітру, щоб запах фарб йшов з вітром й не доходив до нього. Такі витівки долі не чужі й не-малярам. Ось мій приятель, відомий бойківський будівничий церков — мистець Юрій Костів, від молодости терпить на алергію до трамвая!

Заощаджені в Арґентині гроші й праця дружини Неділка Оксани дала тут йому змогу продовжувати малярське „ремесло". Він заздалегідь виїздив за місто, а згодом, як придбав авто, і подалі, зокрема на довший, чи коротший час на Союзівку, а то й до Лейк Джорджу. Недовгий час він навіть мав біля свого мешкання невелике ательє. Мав він чималий клопіт з вивченням керуванням автом й правил їзди. Півсерйозно, півжартом казав, що не дивлячися на 200 годин лекцій їзди й досі не вміє їхати, що бувало стоїть годинами при шляху й дивиться, як інші їдуть, але це не допомагає. А дивно, бо був зручний у технічних роботах і власними руками вибудував свою арґентинську хату. Мабуть і при їзді автом та вивченні урядових приписів керування ним, не допомагала йому його скромність і брак довір'я до своїх спроможностей...

У перших роках найчастіше малював в Кергонксоні, на терені оселі Українського Народного Союзу. Мешкав у старій опущеній півтрозваленій лісничівці, роз'їдженій вогкістю й зубом часу. Не було в ній води, ні лазнички. Жив у ній, як монах, самий-самітний тільки зі своїми котами. Як за воєнних львівських часів над Дністром, жив на хліб й молоці. Його бюджет виносив один доляр денно для себе й один доляр для його котів-приятелів. Залишив за собою масу котів, з якими Союзівка й довколишні ловці мають досі чимало клопоту. Особливу увагу Неділка на Союзівці притягав гарний гірський потік, який із високих скель в часі бурі й повені точить з несамовитим гуком вали води, які перевертають столітні дерева й котять великі камінні зламі. Посередині бігу потоку-чевеллиє озерце з глибокою водою повністю затіненою столітніми деревами. Навіть у ясну днину — воно в півсумерку, який пробиває місцями сонце й відбивається у зеленій воді. Це „Зелене озеро" Микола малював чи не сто разів; великі й малі полотна з різних пір року і пір дня. На одній з його виставок у Ню Йорку він виставив чи не найкращу свою картину з нюйоркської доби. І знову нам з дружиною пощастило стати власником цього таємничо-чарівного „Зеленого озера", яке він нам подарував за допомогу в переїзді до Америки. На картині над клаптиком зеленої води буря кольорів, полум'яно-червоної, зеленої й інших, в таємничому помішанні лісової казки. На жаль, серед рецензій не вдалося відшукати цієї, яка описує цей великий твір великого маляра. Не будемо переставати або ждати на неї. В своїй невченім, примітивним відчутті краси Неділкового твору уважаємо цю картину вершком глибокої, незбагненої й досі неосяжної доглибинної кольористики великого мистця, або повторім за фахівцем-малярем: поета кольорів.

Їздив Микола також в інші місцевості. Часто бував у містечку Гаверстров над Гадсоном, де малював порт, баржі здовж ріки, стоянку човнів річної фльоти. Мав там свого приятеля Володимира Вайлянда, також маляра з України. Нерідко бував він також у гарній вакаційній оселі Лейк Джордж із величавим озером. Та був гостем своїх давніх ванґенських приятелів — О. С. Дибів, які зберігали до нього приязне почуття.

(Продовження буде)

Згадуючи...

(Закінчення зі ст. 2)

рополича палата, де звичайно перебував під час вакацій Митрополит Кир Андрей, граф Шептицький. Вакації були погідні — соняшні. Сонце пражило з усією енергією літнього сезону, а вода в Лімниці була зимна аж „кости ломило". Після обіду було досить часу на відпочинок і ми, таборовики (юнаки й юначки) „хляпалися" у річці, хоронячися перед спекою. А вода Лімниці запрошувала до себе не лише своїм холодом, але й чистотою. Можна було порахувати майже кожний камінчик на дні гірської річки, навіть на більшій глибині. Але тут були також великі, часто круглі каменюки, порослі ховзьким мохом. Часто траплялося, що вилізеш на таку каменюку й зараз таки посовгнешся й полетиш у воду. З таких купелів користав обильно й малий учасник оселі Івась Лисяк, „вундеркінд" табору, зайнятий самим собою з часто філософічною усмішкою, тихий хлопчина й відомий з того, що часто спізнювався на пластові збірки, але команда табору це толерувала.

Одного разу Івась відділився від групи таборової дітвори, яка „хляпалася" у річці, видряпався на каменюку й сів собі, оглядаючися довколо себе. Якось так склалося, що я находився всього кілька кроків від нього, обсервуючи його з поблажливою усмішкою, як старший на кілька добрих років юнак. Нараз Івась зісовгнувся з каменюки й, видаючи тихий стогін страху, пірнув у воду по шию, якщо не вище. Я скочив у його сторону, витягнув настрашеного хлопчину й посадив на гранчасту, менш небезпечну каменюку. Івась був блідий, я також настрашився. Сьогодні, після півстоліття „з гаком" важко сказати з цілою певністю, що я врятував його життя. Дуже правдоподібно, що так, бо малий, інтелігентний, але фізично досить нездарний тоді Івась мабуть не дав би сам собі ради в такій ситуації. Якщо б Івась втопився був тоді, ми не мали б сьогодні Івана. Коли за кілька днів приїхала до табору пані Мілена, щоб відвідати свого сина, Івася, я розказав їй про те. Звичайно, малий Івась скоро забув про цю подію, а я йому щойно на еміграції мав нагоду те пригадати.

Згодом ми бачилися в Академічній гімназії у Львові (на Головній — він, учень нижчих кляс, а я уже перед матурою. Пам'ятаю добре, як він деклямував під час Шевченкової Академії на Головній „Великий Льох" з особливим наголошенням слів: „...Що тая цариця — лютий ворог України, голодна вовчиця". Ми були з ним також на вакаційній, гімназійній оселі в Шешорах (за Коломиєю) в 1932 році, де нашим таборовим опікуном був о. проф. Шпитковський. Пригадую собі, як тоді Івась Лисяк виголосив нам „доповідь" про початки козацтва на основі творів Чайковського. По матурі наші зв'язки перервалися й ми зустрілися щойно в Ню Йорку, але тут був уже молодий науковець і здібний публіцист — Іван Лисяк-Рудницький, з яким мені довелося мати діло на терені УВАН-у. Коли творилося Українське Історичне Товариство (УІТ), д-р І. Лисяк-Рудницький спочатку стояв осторонь, приглядаючися, чи „з тої муки буде хліб". Коли ж побачив, що це поважна справа й що УІТ виявило себе не лише перед своїми, але й перед чужими, головно в світі американської історичної науки, поступив в члени УІТ та став співробітником „Українського Історика".

Згадуємо його тепло, як українського науковця й публіциста, який у своїх науково-ідеологічних шуканнях старався погодити розумовий чинник з почуваннями. Таким був і залишився аж до своєї смерти Іван Лисяк-Рудницький.

Доповнення...

(Закінчення зі ст. 2)

для нашої Кредитівки за дотеперішні осягнення, вручив грамоту від ЦУКА та закликав до дальшої праці на тому терені. Цей заклик підтримав голова дирекції Сидір М. Тимяк, який заявив від Управи та від членства, що кредитівка буде змагати, щоб за чотири роки, в 1988 році 1000-річчя християнства Руси-України наша установа подвоїла своє членство та майно і тим самим могла ще більше працювати для добра українсько-руської спільноти західньої Пенсильванії.

Незабаром Управа Кредитівки плянує ювілейне видання про 10-річчя кредитівки, в якому, крім фінансових звітів, будуть поміщені дописи про місцеві організації та про поодиноких чільних громадян. До видавничої комісії належать Маріяна Шабатура-Кармак, Михайло Баран і Сидір Тимяк.

Сидір М. Тим'як

голова Управи
Пітсбурґ, Па

Президент...

Закінчення зі ст. 1.

політичні потягнення самих американців. Таку ж заспокійливу відповідь дав Президент і про допомогу ЗСА країнам Центральної Америки, де також американська участь обмежиться до допомоги матеріяльної та вишколів. Президент зовсім певний, що до висилки військ для активних воєнних дій у цьому обширі теж не дійде. (Про важливість грошової допомоги говорив Реґен у короткому вступному слові перед запитаннями кореспондентів).

Відповідаючи на питання, що стосувалися внутрішньоамериканських проблем, Р. Реґен також мав чим похвалитися, бо економічний стан в країні є значно кращий, ніж був чотири роки тому. Тому Президентові вдавалося влучними й слушними відповідями не тільки задовільнити тих, хто йому ставив те чи інше питання, але навіть викликати сальви сміху від зібраних журналістів.

В загальному було подано понад 20 питань і на всі Президент давав вичерпні, оптимістичні відповіді.

З успіхом...

Закінчення зі ст. 1.

важна група видатних сучасних мистців: Я. Вижницький, С. Гординський, Л. Гуцалюк, М. Дмитренко, М. Мороз, Б. Певний, Б. Савчук, П. Холодний, Д. Шолдра, М. Черешньовський. Їхня приявність стверджувала, як високо український мистецький світ шанував творчість М. Неділка і причинялась до урочистої атмосфери на виставці.

Для технічного влаштування її чимало причинився мистець Б. Савчук.

Виставка відкрита щодня від год. 6-8-ої вечора та в суботу й неділю від 1-ої по полудні до 8-ої увечері.

А. Оленська-Петришин...

(Закінчення зі ст. 1)

ного світу — дивовижних і загадкових кактусів, якими вона вже встигла полонити також американського відвідувача мистецьких галерій: відомі її успіхи в експозиціях у Ню Йорку, в Ню Джерзі, зокрема в Нюджерському стейтовому музеї в Трентоні (1982) й у Морріс Музеї мистецтв і наук в Морріставні, Н. Дж., (1983) та в багатьох інших виставках в ЗСА, про які писала щедро американська преса і про що були своєчасні інформації у „Свободі".

Розглянули ми в редакції тут і численні світлини, зроблені на відкритті в Антверпені (під адресою Jan Van Rijswijcklaan 162, 2020 Antwerpen, Holland), де було присутніх 400 осіб гостей, з яких багато старалися дістати автограф мисткині й цікавилися питаннями про Америку та Україну, бо скрізь і всюди А. Оленська-Петришин підкреслює не тільки своє українське походження, а також вплив українського „плоского" іконопису на її досконале мистецтво. Це якраз українська ікона своєю плоскістю начебто „йшла на неї", ще як була вона дитиною, і полонила її. Картина ж з об'ємною глибиною вабить глядача йти в намальоване, — як цікаво й слушно пояснює мисткиня різницю поміж її „плоскими" монументальними креаціями з кактусовими мотивами і іншим традиційним „глибинним" малюванням. Оцю плоскість і багатство кольориту ікони перенесла мисткиня в зображення рослинности „дикого американського південного заходу". Все це полонить уяву особливо глядача европейського, з індустріяльного переважно міста, бо він глибоко зацікавлений проблемою збереження довкілля. Тож тематика експонованих олійних великих картин і чималої кількости графіки мисткині (всіх „Кактусів" тут було 14 олійних великих полотен і 10 графік - гравюр) відгукнулася сильною луною в серцях цього глядача, думки якого висловив за всіх американський консул П. Джакобі на відкритті оцими словами: „Чи є пані Оленська-Петришин американським амбасадором доброї волі? — Справді, вона є такий амбасадор, і не тому, що американська консульська репрезентація в Антверпені дала їй печать свого схвалення, але тому, що мисткиня сама є тим кимось, хто приніс так багато прегарних форм і кольорів до нас. Майже за визначенням-дифініцією — продовжував консул — вона — амбасадор краси й талантів. Рослини Оленської-Петришин — її кактуси, є тубільчими квітами нашого пустельного південного заходу, що охоплює стейти Ню Мексіко й Арізони, з великою частиною терену південної Каліфорнії також. Кольори що їх артистка дає нам тут, — це не барви насиченого свіжого флямандського лугу, але опалені сонцем, виснажені жарою кольори 50-градусної (за Цельзієм) спеки, що покриває американську пустелю майже всі літні місяці".

Влучно пояснюючи виставку, консул П. Джакобі виявив обізнаність з творами А. Оленської-Петришин, з якою мав три зустрічі-розмови, розпитуючи її про неї саму, про її мистецький вишкіл, про країну, з якої вона походить, і про її „америкáну" — захоплення заходом ЗСА. Він теж похвалив діяльність фірми „Бртіш Петролеум", яка уможливила це досконале поєднання „потрібного з прекрасним", даючи матеріяльні засоби для того, щоб така високо-культурна подія — виставка могла відбутися, через неї можна знайомити Европу з „американським досвідом", що не завжди вірно й повно сприймається в Старому Світі. Згадав П. Джекобі також про енвіронментальні рухи в Европі, що мають за завдання зберігати довкілля, ідеї якого талановито служить згадана виставка, яка ще й через це дістала такий живий відгук у антверпенського глядача.

З цікавістю в редакції запиталося мисткиню, яким золотим ключем вона відімкнула для свого мистецтва европейську браму? Її відповідь заслуговує на те, щоб, під пером вправного письменника, стати сюжетом для цікавого оповідання. А схематично про це тим часом можна розповісти так: ще в 1978 році мала вона виставку в одній із славних між мистцями галерій на Медісон авеню в Ню Йорку. Було якраз людне відкриття, і ось святковий гамір гостей і оголошення про виставку привабили двох перехожих, які виявилися туристами з Голляндії і великими шанувальниками образотворчого мистецтва з ухилом — на пошук оригінального і свіжого серед картин. З цим подружжям, які відразу купили собі деякі експонати з її виставки, нав'язала мисткиня А. Оленська-Петришин тривалі зв'язки, бо вже й тоді ці двоє знавців мистецтва виявили зацікавлення показати зразки творчости Оленської-Петришин своїм землякам у Голляндії. Ці голляндці ще кілька разів були з Европи в ЗСА і кожний сливе раз набували одну-дві картини нашої мисткині для своєї мистецької збірки в Голляндії. Це вони згодом зацікавили картинами й графікою Оленської-Петришин Г. Де Ґрева, президента „ВР" та інших спонзорів.

Мисткиню не коштувало влаштування виставок нічого; також був оплачений для неї люксусовий готель і зроблено всю рекляму, включно з уже згаданими прегарним каталогом, зовнішній вигляд якого і внутрішній зміст свідчить про те, що фірма „ВР" не страждає браком фінансів. Мисткині А. Оленській-Петришин пощастило і у матеріяльному відношенні — вона відразу продала там же одинадцять її полотен. Попит на її картини існує, відколи вона нав'язала зв'язки з мистецьким світом в Ню Йорку й поза ним ще під кінець 70-их років, зокрема успішними виставками картин з рослинними мотивами; її твори експонуються в багатьох галеріях ЗСА і світу.

Повернулася з Антверпену мисткиня через родинні обставини вчасніше (захворів її батько), але ось знову 22-го травня полетіла до Брюсселю на відкриття її другої виставки; з нею поїхав д-р Володимир Петришин, її чоловік, що є професором математики в Ратґерському університеті і визначним ученим у своїй ділянці. В Европі цей раз плянує подружжя Петришиних лишитися трошки довше, щоб могти також відвідати українські осередки і подбати про дальші виставки її творів. Мисткиня має в пляні залишити свої картини в Европі для евентуальної пересувної виставки, щоб з її творами познайомити й інші европейські країни. Плянує А. Оленська-Петришин виставку в Канаді цієї осени, де її добре знають з часів, коли вона була ентузіястом безпредметного напрямку в мистецтві. Ці захоплення „зеленої молодости" вона тепер залишила, але не уважає той період „втраченим" для її мистецького зростання, навпаки, вона і тепер завдячує успіх її казкових кактусів, крім української ікони, про що вже згадано вище, також „плоскості" безпредметного періоду її творчости, як і „плоскості", наприклад, китайських „скрол" і „леґенд", що з ним вона теж добре обізнана, як і належить бути обізнаною — вона ж бо і мистець і мистецтвознавець та глибока вдумлива людина.

Зустріч із Святославом Гординським

Філія Европейського Об'єднання українських письменників „Слово" в Мюнхені, якою протягом багатьох літ керує проф. Юрій Бойко відомий літературознавець, уряджує час від часу цікаві авторські вечори і зустрічі з чільними діячами, творцями нашого літературного і мистецького життя закордоном.

Таку цікаву зустріч для присутніх зорганізував проф. Ю. Бойко в суботу, 28-го квітня, з відомим знавцем церковного малярства, проф. С. Гординським, який довший час перебував у Відні, де розмальовував відому церкву св. Варвари, розпис якої він закінчив в кінці березня цього року, прикрасивши її п'ятиіконним настінним розписом і настельним зображенням окремих святих. Величаве посвячення оновленого храму й з нагоди його 200-річчя відбулося 8-го квітня з участю чисельних наших і місцевих владик та духовенства, провідних діячів українського наукового і суспільного життя та чисельно прибулих вірних, в тому числі і з дальших країн Европи.

Застріч з маестром С. Гординським відбулася в Апостольській Екзархії, у вітальній залі, з досить чисельною участю місцевих наших співгромадян. Авторський вечір відкрив проф. Бойко, привітавши присутніх та попросивши до президіяльного стола проф. Гординського, ректора УВУ проф. В. Янева, о. пароха М. Мольчка та рецитаторів поезії і перекладів мґра Б. Шарка та мґра М. Антохія.

У своїй доповіді про творчість Гординського проф. Ю. Бойко насвітлив короткими штрихами життєпис гостя, згадав, що він походить з відомої родини (батько Ярослава був відомим науковцем, членом НТШ), що мистецтво він почав вивчати у Львові у О. Новаківського, а потім продовжував свої студії у Берліні і в Парижі. Це й дало йому всестороннє европейське виховання, бо, крім малярства і графіки, він також видатний мистецтвознавець, як також літературознавець — тонкий знавець поезії, поет і зокрема видатний перекладач із чужих літератур.

Назвавши ряд важливіших монографій проф. Гординського, зокрема „Шевченко маляр" (1942), „П. Ковжун" (1943) та спільну про трьох мистців „Крук, Павлусь, Мухин" (1947), доповідач наголосив їхню літературну і мистецьку вартість. Він вказав на те, що в цій ділянці С. Гординський працював наполегливо далі та що до цієї ділянки його творчости належить і новіша його мистецька монографія „Українська ікона 12-18 століть", що вийшла українською і англійською мовами в 1973 році, а її дещо поширена німецькомовна версія появилася як видання УВУ у 1981 році. В цій монографії Гординський застосував всенародний підхід в історії нашої іконографії.

Проф. Гординський відомий також як літературознавець, зокрема як дослідник геніяльного епосу з наших княжих часів „Слова о полку Ігоревім", переспів якого, з поясненнями про давні події, він зредаґував в 1950 році. Своїми поясненнями окремих „темних місць" цієї пам'ятки він став фактично одним з чільних дослідників „Слова о полку", і зокрема дав свій історично-культурний погляд, який шанують і чужі дослідники. Таким чином, своєю трудолюбивістю і мистецтвом Гординським є визначним діячем нашої культури, побіч з відомим мовознавцем проф. Ю. Шевельовим сьогодні закордоном, та іншими нашими культурними діячами.

Проф. Бойко насвітлив присутнім і перекладну діяльність Гординського, яка також заслуговує на особливу увагу. Проф. Гординський відомий також як перекладач творів з латинської, італійської, французької, німецької, польської, англійської і американської поезій. Зокрема заслуговують на увагу його переклади поезій славного французького поета Франсуа Війона, який, подібно, як і Данте, зазнав за свої погляди і діяльність переслідувань, але поезія якого відтворює поруч вульгарности і нотки сатири, а також гуманність і релігійність. Як перекладачеві творів Війона Гординському належить перше місце серед слов'янских літератур, бо своїми перекладами він поставив нашу літературу перед літературою польською і російською, що повного перекладу творчости цього поета не мають.

С. Гординський дав в 60-их роках чисельні переклади поезії Шарля Бодлера, з яких навіть користав пізніше Іван Драч у своїх перекладах, а також переклади поезії численних інших авторів-поетів із згаданих літератур.

Детальніше зупинився проф. Бойко над поетичною творчістю Гординського. Свою поетичну діяльність започаткував він в 30-их роках збіркою поезії „Барви і лінії", що вийшла у Львові в 1933 році. В цій збірці відтворені юні настрої, патріотизм поета, широкі картини думок, що поступово кристалізуються у вдумливій поезії у формі складних метафор, що помітне хоч би в поезії „Надсенські вечорі" (у Парижі).

За поглядами проф. Бойка, помітний вплив на Гординського мали поети — Рильський, Зеров, Хвильовий почерез яких він сягнув вершин творчості, але залишився сам собою. Це вказують окремі його поезії хоч би „Розмова", де він говорить з Україною, але також і сам зі собою, а також поезія „Бодляр", в якій показаний портрет цього великого поета.

Гординський захоплюється римськими поетичними ямбами, їх духовою глибиною, що й засвідчує окремим циклем поезій „З римських ямбів".

У збірці „Вітер над полями" (1938) відтворена напевність і боротьба за майбутнє України. Це зображене алегорично в образі росту собору і романтичних поривань, але поет передчуває бурю — війну, яка сколихнула цілим світом і принесла нам руїну.

Відомий довоєнний критик і літературознавець, згодом професор Львівського університету М. Рудницький дав у своїй статті, поміщеній в „Ділі" в 1939 році, дуже влучну характеристику поезії Гординського, якого назвав „експериментатором у поезії", але вказав на високий рівень його поезії, зокрема наголосив її форми і тематику.

Гординський пережив глибоко апокаліптичність України в Другій світовій війні. Це вказує хоч би назва його збірки поезії „Огнем і смерчем" (1947), в якій й напружено наголошує він патріотичність, національний обов'язок. В цій збірці думками він перекликується зі Шевченком, Маланюком, Сосюрою, Ольжичем, але як поет Гординський залишається таки собою. В поезії цієї збірки „З книги скитальців" (1944 р.) у нього вичутна напруженість, пориви і трагічність долі, що їх нанесла війна, але збережена і віра в майбутнє.

Проф. Бойко вважає, що післявоєнна поезія Гординського синтезує його передвоєнні і воєнні настрої; тут і нотки самоаналізи, але і перлини гумору, в стилі Г. Гайне, хоч може лагіднішім. На це вказує поезія „Подорож до Відня", де показані жорстокости війни і поступово затерті сліди заподіяних руїн частинно в сатиричному стилі.

Окреме місце в його поезії мають мітологічні образи, наприклад, образ Одіна, а також Дивдерева. Хоч Гординський у своїй поезії „Ніч над Каспієм" є під впливом естетики Шевченка, проте, він не підвладний, а дихає вічністю, як це видно в поезії „Сан Вітале" (Равенна).

На окрему увагу заслуговує сонет про Львів під назвою „Листопад 1943 р.", в якім відтворена і суперечність настроїв і примхи долі. Тут також помітні дослідникові і його неточні рими. Але Гординський майстер чуттєвої різнобарвости в поезії; він боїться мілких слів, він йде поетичними вершинами. Це — характеристика його поезії.

Під час обговорення творчости Гординського окремі уривки його поезії по-мистецьки читав Б. Шарко. Потім мґр М. Антохій прочитав окремі зразки перекладів і одночасно подав їх мовами оригіналів — італійською, французькою, німецькою, що дало можливість присутнім їх належно зрозуміти і оцінити. При цьому в окремих місцях він давав пояснення, якщо були певні відхилення у точному переданні назви твору у порівнянні з оригіналом.

Коротко про себе розповів і сам поет С. Гординський, який вказав на свої природні труднощі, що зумовили його у вільний час займатися частіше поезією що при цьому він радо познайомився дещо глибше з епічною мовою і став сам писати вірші. Поезією він цікавиться з 30-их років, а його товаришами були Б. Кравців і Б. Антонович.

Читаючи за кордоном різну поезію, він звертав увагу і на переклади, головно коли був у Франції, і це зблизило його з перекладною творчістю. Він звертав особливу увагу на естетику перекладу, на точність передання думок і образів, і тому переклав „Осінню пісню" Верлена, бо хотів дати щось нове, знаючи, що її перекладали інші. Так переклав „Міньону" як і „Музичний твір" Ґете, бо це диктувало його відчуття. Так поступав і з іншими перекладами багатьох авторів. Щодо творів Війона, то він переклав їх у Вінніпеґу, де тоді розмальовував церкву.

На кінець проф. Бойко подякував присутнім за чисельну участь у зустрічі та привітав присутню Емму Андієвську з одержаною нагородою за останній роман. Подякував також пресутнім паням — О. Пеленській, Я. Філь та обом Сестрам Служебницям за приготоване солодке і каву.

Скромна перекуска була нагодою до дальших розмов і обміну думками серед учасників вечора та присутніх членів „Слова".

Д. Кузь

УККА в Честері відбув Загальні збори

На протязі минулих двох років 1982-83 місцевий Відділ УККА Делеварської Округи в Честері не проявляв майже жадної діяльности, що було спричинено тим, що на загальних зборах на весні 1982 року не вдалося підібрати відповідну особу на пост голови Відділу.

По довших приготуваннях українська громада таки здала свій національний іспит і відновила працю в цій організації на терені нашого поселення.

У неділю, 8-го квітня ц.р., в 3-ій год. по полудні, в приміщенні шкільної авдиторії при УКЦ в Честері відбулися звичайні річні Загальні збори, на яких вибрано всі керівні органи Відділу та накреслено плян праці на майбутнє. Збори відкрив голова Контрольної комісії інж. Володимир Кузик, який попросив Володимира Корчинського, щоб за неприсутнього (хворого) шамбеляна о. Петра Липина провів вступну молитву. Потім присутні вибрали одноголосно президію зборів: проф. Стефан Микита, предсідник, інж. Володимир Кузик, заступник, Ірина Назаревич, секретар український, і мґр Люба Лесик англомовний. Протокол з минулих зборів прочитала Ірина Назаревич, який присутні одобрили з деякими технічними поправками. Евфрозина Лесик зголосила внесок, щоб Номінаційну комісію очолив мґр Володимир Сич, і він повинен підібрати собі ще двох членів. Присутні одноголосно підтримали цей внесок. Новообраний голова Номінаційної комісії попросив до комісії Володимира Корчинського і Григорія Ціхановського.

За минулі роки звітували Ірина Назаревич, секретарка, Евфрозина Лесик, фінансова референтка; Володимир Корчинський, культурно-освітній референт й інші. Звітодавці ствердили, що брак голови в минулій Управі дався болюче відчути у праці Відділу. Е. Лесик, звітуючи за фінансову референтку, пояснила, що в 1982 році вдалося зорганізувати один фестиваль пісні і танцю, а весь прибуток з нього складено до стипендійного фонду. За Контрольну комісію звітував Осип Кізюк, який спільно з інж. Володимиром Кузиком проводив контролю діяльности Відділу і ствердив, що всі книжки фінансового референта, а також допоміжні матеріяли були в найкращому порядку, і він поставив внесок на уділення уступаючій Управі абсолюторії. Внесок прийнято одноголосно.

Голова Номінаційної комісії мґр В. Сич запропонував листу кандидатів до нових керівних органів Відділу, за яку присутні проголосували одноголосно.

До нових керівних органів Відділу ввійшли такі особи Управа Відділу-інж. Володимир Кузик, голова; інж. Володимир Горбовий, містоголова; Ірина Назаревич, секретар української мови; мґр Любов Лесик, секретар англійської мови; Володимир Корчинський, культурно-освітній референт; Евфрозина Лесик, фінансовий референт; мґр Ляриса-Лозинська-Кий, імпрезовий референт; мґр Володимир Сич, пресовий референт; Дарія Рустарк, організаційний референт; Євгенія Корчинська і Осипа Ціхановська - суспільна опіка; Григорій Ціхановський і Гарасим Маковський, члени Відділу; Контрольна комісія: проф. Стефан Микита, голова; Осип Кізюк і Дмитро Молодовець — члени; Громадський суд: мґр Володимир Сич, голова; Іван Федак і Богдан Малецький — члени. Неприсутного на зборах Василя Пастушка, колишнього кількалітнього голову Відділу, за якого згоду дав Осип Кізюк, подавши до протоколу зборів відповідний лист, вибрано зв'язковим між місцевим Відділом УККА і американськими урядовими чинниками.

Новообраний голова інж. В. Кузик подякував присутнім за довір'я та накреслив у загальному плян праці на майбутнє.

Ширша дискусія розвинулась над існуючим Стипендійним Фондом та його зарядом. В ній брали участь інж. Кузик, проф. Микита, Е. Лесик і мґр В. Сич, який вніс внесок, щоб залишити цей фонд у силі, а адміністрацію фондом передати повністю новій Управі. Внесок цей присутні затвердили одноголосно.

Збори закрито в 5-ій год. по полудні молитвою, яку провів Володимир Корчинський.

Мґр Володимир Сич

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що 22-го травня 1984 року, упокоїлась в Бозі
на 76-му році життя
наша Дорога ШВАҐРОВА І ТЕТА

бл. п.
Божена М. Юревичева

вдова по св. п. д-рові А. Юревичеві

ПАНАХИДА в похоронному заведенні Pestea, 255 Barnum Ave., Bridgeport, Conn. в середу, 23 травня 1984 р., о год. 7:30 веч.

ПОХОРОН в четвер, 24-го травня 1984 р. з церкви св. Покрови Пр. Д. М. в Бріджпорті, Конн. 457 Noble Ave., о год. 10-ій перед полуднем на цвинтар Lakeview, 885 Boston Avenue, Bridgeport, Conn.

У смутку:
шваґер — мґр СТЕПАН ВОЛЯНСЬКИЙ
небожі — НЕСТОР ВОЛЯНСЬКИЙ
І РОМАН ЮРЕВИЧ

Відбулося...

(Закінчення зі ст. 1)

видати окремий том „Записок" з нагоди і для документації 110-річчя НТШ з короткою історією НТШ включно з останнім ювілейним конґресом; обмірковувано справу англомовного видання книжки покійного проф. Миколи Чубатого „Княжа Русь-Україна та виникнення східньо-слов'янських націй"; рішено пред'явити Управі на затвердження пропозицію щодо асигнування належних сум на кожну з тих імпрез. З грошових справ — рішено подякувати д-рові Петрові Моцюкові і його дружині за княжий дар 100,000 дол., з чого отримано вже 52,000 дол. Вислухано докладне звідомлення з ходу і висліду дотепрішньої збіркової акції у зв'язку з 110-річним ювілеєм НТШ і купном нового дому у надзвичайно гарному місці в „українській дільниці" Ню Йорку. Прийнято кілька постанов у справі викінчення й удосконалення цього нового дому для потреб бібліотеки і архівів. Тому рішено негайно приступити до заведення у цьому новому домі вінди з уваги на трудність користування бібліотекою, приміщеною на четвертому поверсі. Прийнято з подякою зголошення кількох записів книжок і архівів. Докладний поіменний список всіх жертводавців, однаково грошових датків як і книжок та архівів, буде поданий в окремих сторінках, що появляться в „Свободі" та „Америці". Прийнято з подякою готовість інж. В. Грицина стати архіварем світлин і фільмів НТШ.

Велику увагу звернено на надіслані рукописи для книжкового видання. Список усіх запропонованих і запроєктованих та потенціяльних видань буде теж проголошений в окремих часописних сторінках НТШ. Рішено в найближчому часі перевести засідання Видавничої комісії під головуванням наукового секретаря д-ра Л. Рудницького. Деякі запроєктовані твори вже затверджені Комісією, і фонди на їх видання має призначити Управа, деякі рукописи мусять ще перейти оцінку й можливу рекомендацію двох дійсних членів НТШ даної ділянки науки. Названо прізвища чужинецьких учених, які заслуговують на призначення їх дійсними членами НТШ і рішено порозумітись з ними щодо їх згоди. Заторкнено справу видання окремим томом „Записок" усіх доповідей, виголошених на двох наукових польсько-українських конференціях. Обговорено справу військових архівів.

Рішено замовити у приявного Ярослава Кулинича озвучення фільму, накрученого під час посвячення дому НТШ і тодішнього наукового конгресу.

Наради проходили в діловій і дружній атмосфері. Різниці думок у різних справах вирівнювано без труднощів по лінії корисного компромісу. Рішено устійнити дату найближчих Загальних зборів НТШ на найближчому засіданні повної Управи.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" — Доверс С.К. 1:1 УСВТ „Ч. Січ" — Інтер-Сербія 1:0 УСВТ „Ч.Січ" — Аззуріс Трентон 2:0

У перших двох змаганнях за звання чемпіона „Мейджор Дивізії" Шейфер Ліги Ню Джерзі, що відбулися 22-го і 27-го квітня ц.р., „Ч. Січ" здобула чергові три точки і тим самим далі задержала позицію лідера в показнику табелі ігор, маючи на своєму конто 19:5 точок і 25:6 відношення голів.

У зустрічі з клюбом Доверс „Січовики" мали значну перевагу на протязі цілих змагань, але наш напад, у якому баракувало його лідера Андрія Бакуна, не зумів використати цієї переваги для здобуття більше голів. Єдиного голя і ведення 1:0 здобув Хмілевський, одначе, гості зуміли використати помилку оборонця і нашого воротаря, вирівняв вислід 1:1 кілька хвилин перед закінченням змагань.

В чергових змаганнях з клюбом „Інтер-Сербія", що відбулися в п'ятницю ввечері на площі Фарчерс Ґров під електричним освітленням, „Ч. Січ" домінувала в першій половині, коли Андрій Бакун здобув вже в п'ятій хвилині, як пізніше показалося, рішального про перемогу голя. В другій половині гра вирівнялася, гості провели декілька небезпечних контратак, одначе, наш воротар Маріян Хамуляк і оборонці Юрій Бакун, Володимир Ткач, Д. Ромійо успішно ліквідували усі небезпеки.

В звітовій грі на особливу увагу заслужив капітан дружини Андрій Бакун, який не дивлячись на серйозну контузію коліна, вийшов на площу змагань, щоб пожвавити акції нашого нападу. Хоч було це проти волі провідника дружини, Андрій не піддався теж болям й існуючій небезпеці ускладнити лікування контузії, тому що мав на увазі осяг своєї дружини, бажання спричинитися до здобуття перемоги.

Як вже згадано, Андрій здійснив свій задум і тією безмежною відданістю до свого Товариства та своєї дружини позитивно настроїв усіх змагунів, які вже в неділю на виїзді в Трентоні з місцевим сильним клюбом „Аззуріс" здобули чергову перемогу 2:0. В цих змаганнях за чашу стейту в складі дружини, крім Андрія (який цим разом успішно асистував провідникові дружини своєму батькові Володимирові Бакунові), бракувало перешкоджених або контужених Р. Букачевського, Д. Матіяша, Д. Ромія і Р. Зулія. Не зважаючи на брак цих визначних змагунів, „Січовики" провели цю зустріч з надхненням в часі якої в більшості мали ініціятиву, яку зуміли втілити в перемогу. До перерви „Ч. Січ" вела 1:0, що його здобув Сабрій головкою з подачі Бермана. Після перерви в 64-ій хвилині в одній із чергових атак знову Сабрій з гарної акції Ткача і Д. Брієнзи усталив вислід зустрічі 2:0. Кілька хвилин перед закінченням змагань Маріян Хамуляк, воротар, успішно оборонив карний стріл. Черговим суперником в півфіналі за чашу Ню Джерзі є німецький клюб „Спортфрендс" Пассейк.

Склад „Ч. Січі" в останніх змаганнях: М. Хамуляк: Ю. Бакун, В. Ткач, Р.Сабо, Р. Брієнза, М. Торій, М. Берман, М. Хмілевський, С. Сабрій, Д. Бакун, Д.Камілко, В. Бакун. Провідник Вол. Бакун.

УСВТ „Ч. Січ" (мол. юнаки) — Кліфсайд Парк (мол. юнаки) 3:0

Склад дружини: Е. Ґаґенбарт, Г. Матвіїшин, Т. Бортник, С. Матвіїнин, Б. Ґбур, М. Біназерський, Я. Твардовський, І. Васьків, Я. Павлик, С. Конор, З. Іванків. Провідники — Андрій Ґбур, Б. Кравчук, тренер Д. Матіяш.

(от)

ОЛЕКСАНДЕР СКОЦЕНЬ В ЧИКАҐО

Під час останніх Великодніх свят перебував у Чикаґо наш відомий футбольний віртуоз Олександер Скоцень, який приїхав сюди на відвідини свого сина Володимира. Користаючи з цієї небувалої нагоди влаштовано з достойним гостем з Торонто товариську зустріч, яка відбулася в обливаний понеділок, 23-го квітня ц.р., в репрезентативному ресторані „Комо Інн" під спонзоратом української пластикової фірми „Індекто-Молд" та з участю біля 20-ти осіб, в цьому числі деяких особистих приятелів Скоценя, прихильників видання його книжки „З футболом у світ" та кількох молодих змагунів футбольної дружини С. К. „Крила".

Під час тієї зустрічі присутні обмінялися думками на тему книжки, яка, згідно з заявою автора, є офіційно закінчена. Вона, як висловився О. Скоцень „потребує переписання на машинці та мовної коректи". На жаль, покищо рукопис лежить на полиці та жде додаткових фондів. Таке видання вимагає біля 25,000 канадських долярів, до яких нам ще дуже далеко. Щоправда в рамках чикаґської зустрічі передано О. Скоценеві чек на суму 1,600 долярів, гроші, які зібрала відносно мала горстка людей, але ця сума є немов краплиною води в океані фінансової недостачі. Сподіємося, одначе, що за прикладом Чикаґо підуть інші осередки Америки, Канади, Австралії та Европи, які своїми пожертвами допоможуть здійснити це велике діло.

Р.Д.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Успіхи і невдачі українських футболістів

Київ „Динамо" — Еріван „Арарат" — 1:1

Після високої вграної 3:0 в Тбілісі з місцевим „Динамом" киівляни відбули чергову зустріч на виїзді в Еривані з „Араратом", яку закінчили ремісовим 1:1. Єдиного ґоля для української дружини здобув Безсонів. Склад київського „Динамо": Чанов, Безсонів, Балтача, Михайличенко, Дем'яненко, Лозинський, Буряк, Баль, Олефіренко, Хлус, Євтушенко, Блохін, Заварів.

Дніпропетровськ „Дніпро" — Ташкент „Пахтакор" 1:0

Цю скромну перемогу здобули минулорічні чемпіони вищої ліґи у себе вдома при участі понад 21,000 глядачів. Переможнього ґоля для „Дніпра" здобув Протасов. Склад дружини: Краковський, Башкирів, Ділай, Пучков, Лисенко, Чілібі, Кузнецов, Литовченко, Чередник, Серебрянський, Протасов, Таран, Лютий.

Тбілісі „Динамо" — Одеса „Чорноморець" 1:1

Ремісом 1:1 закінчили свою зустріч футболісти „Чорноморця" на виїзді в Тбілісі при участі понад 52,000 глядачів. Грузини вели 1:0, але Бєланов вирівняв для Одеси 1:1. Склад „Чорноморця": Роменський, Жарков, Третяк, Іщак, Плоскиня, Романчук, Скрипник, Наконечний, Щербаков, Фінк, Пасулько, Бєланов, Сахно.

Донецьк „Шахтар" — Мінськ „Динамо" 2:2

Ці змагання відбулися у столиці Білорусії Мінську. Українські футболісти двократно вели на початку 1:0, пізніше 2:1, але господарі зуміли вирівняти вислід 2:2. Ґолі для українських вуглекопів здобули: Морозов і Юрченко. В складі дружини виступали: Єлінскас, Варнавський, Гошкодеря, Раденко, Пархоменко, Смолянинов, Рудаків, Ященко, Соколовський, Морозов, Петрів, Юрченко, Грачов.

Харків „Металіст" — Москва „Спартак" 0:2

Ці змагання відбулися у Харкові при участі 35,800 глядачів. Обидва ґолі для „Спартака" здобув Радіонов. Склад „Металіста": Сивуха, Ледней, Куснецов, Каплун, Камарзаєв, Якубовський, Крамаренко, Медвідь, Ярмак, Федецький, Тарасов, Лінке, Бондаренко.

Після шостої рунди ігор показник табелі ігор (перша десятка дружини) має такий вигляд:

Москва „Спартак"	10:2 точок
Київ „Динамо"	9:3 точок
СКА/Армія, Ростов	8:4 точок
Дніпропетровськ	7:5 точок
Москва „Торпедо"	7:5 точок
Донецьк „Шахтар"	7:5 точок
Мінськ „Динамо"	7:5 точок
Харків „Металіст"	7:5 точок
Алма-Ата „Кайрат"	6:6 точок
Ленінград „Зеніт"	6:6 точок.

Дальші місця займають: ЦСКА Армія (6:6), Одеса „Чорноморець" (5:7), Москва „Динамо" (5:7), Тбилісі „Динамо" (5:7), Баку „Нефтчі" (4:8), Вільнюс „Жальгіріс" (4:8), Еріван „Арарат" (3:9) і Ташкент „Пахтакор" (2:10).

(от)

60-літній ювілей д-ра Б. Феденка

Париж—Відомий українському громадянству політичний і профспілковий діяч, журналіст, історик та письменник д-р Богдан Феденко відсвяткував 29-го березня ц. р. 60-літній ювілей в колі численних приятелів.

Д-р Богдан Феденко народився у Празі 29-го березня 1924 року як син відомого політичного діяча, історика письменника та журналіста, покійного вже проф. д-ра Панаса Феденка і д-р Марії Феденко, з роду Омельченко.

Ще в гімназії молодий Богдан почав писати газетні статті. Після закінчення гімназійних студій він вчився в Карловому університеті в Празі історії та клясичної філології. Перед приходом совєтської армії в Прагу він разом зі своїм батьком (мати померла в 1943 р), своїм хрещеним батьком проф. Ісааком Мазепою, колишнім прем'єром Української Народної Республіки, д-ром Ігорем Шевченком, тепер професором в Гарварді, та іншими особами з пригодами пробився в квітні 1945 року до Баварії.

Після приходу американської армії Б. Феденко зі своїм батьком переїхав в Авгсбурґ. Там він почав інтенсивну журналістичну працю в часописі „Наше Життя", продовжував університетські студії в Мюнхені та Ерлянґені, де одержав у грудні 1948 року докторат за дисертацію „Михайло Драгоманов і його погляди на національні проблеми на сході Европи та їхнє розв'язання".

Одночасно зі студіями Б. Феденко брав активну участь у громадському і політичному житті, що розгорталася поміж українською еміґрацією в Німеччині; брав участь як довірена особа проф. Мазепи та свого батька в підготовчих працях для заснування Української Національної Ради; в реорганізації українського соціялістичного руху в об'єднаній Українській Соціялістичній Партії (УСП). Він спричинився до заснування Союзу Української Соціял-Демократичної Молоді (СУСДЕМ), в якому він став секретарем. Як член делеґації УСП Богдан Феденко брав участь в заснуванні Соціялістичного Інтернаціоналу у Франкфурті в 1951 році, редаґував різні видання, працював для міжнародних зв'язків УСП, студіював в Ерлянґенському університеті політичну економію після одержання докторату на філософічному факультеті.

В березні 1952 року д-р Б. Феденко переїхав у Париж. Тут він організував український Відділ Міжнародного

Д-р Богдан Феденко

Центру Вільних Професійних Діячів на Чужині, заснував і видав місячник „Вільний Український Робітник"; писав та видав численні брошури на різних мовах про Україну; добився прийняття СУСДЕМ в Міжнародну Унію Соціялістичної Молоді (МУСМ); брав участь у конґресах цієї міжнародної організації, в конґресах Соціялістичного Інтернаціоналу, Соціялістичного Руху для З'єднаних Держав Европи, де він організував український відділ; в конґресах молоді Соціялістичного Руху для З'єднаних Держав Европи, де він став членом Управи, в міжнародних конференціях професійних спілок. Одночасно він став співробітником різних журналів кількох країн, різних радіостанцій, пише наукові праці про Совєтський Союз, здобув широкі зв'язки в політичних колах багатьох країн. В цій величезній роботі йому невтомно допомагає його дружина Ніна, з якою він одружився в 1959 році в Парижі.

Ця велика праця дала наслідки. Д-р Богдан Феденко нав'язав широкі знайомства та здобув приятелів серед політичних діячів різних країн, які розуміють українську проблему.

Наукова праця д-ра Богдана Феденка зосереджується головно на новішій історії України. Від 1971 року він викладає історію в Українському Вільному Університеті в Мюнхені, де він стає доцентом у 1980 році, га білітаційна праця „Історія Українського Соціял-Демократичного Руху". Б. Феденко продовжує свої досліди українського соціял-демократичного руху, історії масонства в Україні, готує видання одного з найстарших рукописів „Історії Русів", знаменитої пам'ятки української історіографії.

Д-р Б. Феденко є також автором романів і членом французького товариства письменників „Сосієте де жан де леттре", має добрі знайомства в мистецькому світі.

Присутність численних приятелів д-ра Богдана Феденка на ювілейному прийнятті в Парижі, велика кількість писемних привітів із різних країн, показали популярність, якою тішиться ювілят серед чужинецьких кіл різних країн.

Р. Глувко

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ТЕОДОЗІЯ НЕСТЕРЕНКО, член УНС Відд. 336-го Т-ва „Сокіл" в Клівленді, Огайо, померла 12-го лютого 1984 року на 76-му році життя. Нар. 1907 року в Демущині, Київ, Україна. Членом УНС стала 1952 року. Залишила в смутку доньку Евгенію, внуків: Михайла, Віктора і Надію та п'ять правнуків. Похорон відбувся 14-го лютого 1984 року на цвинтарі Вікоміко Меморіял Парк в Клівленді, Огайо.

Вічна Її Пам'ять!
Володимир Стригун, секр.

ЮРІЙ СКАРУПА, член УНС Відд. 334-го ім. Івана Франка в Пармі, Огайо, помер 14-го лютого 1984 року на 61-му році життя. Нар. 1923 року в Україні. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Іванну, синів Романа і Мирона, невістку Джуді, сестру Тамару Угеру і матір Антоніну. Похорон відбувся 17-го лютого 1984 року на цвинтарі св. Покрови в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Стефанія Боханек, секр.

ВОЛОДИМИР СТРУТИНСЬКИЙ, член УНС Відд. 321 ім. свв. Петра і Павла у Феніксвіллі, Па., помер 20-го лютого 1984 року на 70 році життя. Нар. 14-го квітня 1914 року в Філядельфії, Па. Членом УНС став 1968 року. Залишив у смутку дружину Марію, батька Юліяна, дочок Розмері Беригарт з чоловіком і Ірену. Братів Івана, Юрія і Роберта; сестер Гелен Труп і Мері Равнус і 3-ох внуків. Похорон відбувся 23-го лютого 1984 року на цвинтарі свв. Петра і Павла у Феніксвіллі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Дмитро Чук, секр.

ЕВА КОВАЛИК, член УНС Відд. 143-го Т-ва „Любов" в Ґрейт Медовс, Н.Дж., помер 20-го лютого 1984 року на 90-му році життя. Нар. 4-го лютого 1894 року в Галичині. Членом УНС став 1937 року. Залишив у смутку синів Петра, Реймонда, Веслі і Волтера; дочок Ольгу Рідінґер; 12 внуків і 5 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі Піквест Юніон в Ґрейт Медовс, Н. Дж.

Вічна Її Пам'ять!
Анна О. Мандзюк, секр.

ОТЕЦЬ МИКОЛА ГОЛОВАТИЙ, член УНС Відд. 423-го ім. Е. Коновальця в Чикаґо, Ілл., помер 24-го лютого 1984 на 74-му році життя. Нар. в Палагічах коло Тисьмениці, Україна. Членом УНС став 1958 року. Залишив у смутку дружину Ярославу, синів: Ореста, Володимира, і Андрія з дружинами, дочку Марту Джовнс, 8 внуків і сестру Софію в Україні. Похорон відбувся 27-го лютого 1984 року на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Я. Берестянський, секр.

ІВАН МАКАРИК, член УНС 204-го ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н.Й., помер 25-го січня 1984 року на 79-му році життя. Народився 1906 року а членом УНС став в 1944 році. Залишив у смутку дружину Катерину. Похорон відбувся 28-го січня 1984 року на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Мирон Заліпський, секр.

СЕМЕН БЕРЕГУЛА, член УНС Відд. 295 ім. Св. Духа в Акроні, Огайо, помер 21-го січня 1984 року на 71-му році життя. Нар. 7-го жовтня 1912 року в Україні. Членом УНС став 1970 року. Залишив у смутку дружину Евдокію. Похорон відбувся на цвинатрі Св. Хреста в Акроні, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Керол Доріс, секр.

ІВАН БУРЛУКА, член УНС Відд. 107-го ім. св. Івана Хрестителя в Гаммонді, Інд., помер 15-го лютого 1984 року на 66-му році життя. Нар. 1918 року в Валках, Хрківщина, Україна. Членом УНС став 1974 року. Залишила у смутку братову Аполіну. Похорон відбувся 18-го лютого 1984 року на цвинтарі Елмвуд в Гаммонд, Індіяна.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Ванзула, секр.

АННА НАКОНЕЧНА, член УНС Відд. 423-го ім. Е. Коновальця в Чикаго, Ілл., померла 31-го січня 1984 року на 87-му році життя. Нар. 1896 року в Україні. Членом УНС стала в 1950 році. Залишила в смутку сина Богдана. Похорон відбувся 4-го лютого 1984 року на цв. св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Її Пам'ять!
Я. Берестянський, секр.

МИХАЙЛО САҐІН, член УНС Відд. 45-го. Помер 9-го лютого 1984 року на 67-му році життя. Нар. 18-го квітня 1916 року в Філядельфії, Па. Членом УНС став 1942 року. Залишив у смутку дружину Ліллі, 4-ох внуків, 5 правнуків, брата і сестру. Похорон відбувся 13-го лютого 1984 року на цвинтарі Св. Марії, на Факс Чейсі у Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ГЕЛЕН СТЕЛЛА ОНИЩАК, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаго, Ілл, померла 11-го лютого 1984 року на 28-му році життя. Нар. 23-го вересня 1955 року в Чикаго, Ілл. Членом УНС стала в 1962 році. Залишила в смутку батька Вацлава, матір Евелин, сестер Сильвію і Мерилин, бабуню Софію Онищак і вуйка Мирона та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 14-го лютого 1984 року (в крематорії) в Росемонт, Ілл.

Вічна Її Пам'ять!
Василь Семків, секр.

МАРІЯ ГУЗАР, член УНС Відд. 76-го ім. св. Івана в Ньюарку, Н. Дж., померла 11-го лютого 1984 року на 89-му році життя. Нар. 1893 року в Галичині. Членом УНС стала 1923 року. Залишила в смутку сина Антона з дружиною, сина Івана з дружиною, 7 внуків і 5 правнуків і дальшу родину. Похорон відбувся у Вестфілд, Н.Дж.

Вічна Її Пам'ять!
Юлія Демчук, секр.